

Скорнякова Ю.Б., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування
Трішечкін А.О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
 Запорізькій національній університет, м. Запоріжжя, Україна

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ КОРИСТУВАЧІВ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ СПРОЩЕНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Ключові слова: спрощена фінансова звітність, мале підприємство, мікропідприємство, користувачі фінансової звітності, інформативність.

Дієвість управління будь-яким підприємством значною мірою визначається якісним рівнем інформаційного забезпечення процесу прийняття управлінських рішень. Таке інформаційне забезпечення, в свою чергу, здійснюється завдяки веденню бухгалтерського обліку, а звітність набуває статусу основного комунікаційного механізму, що пов'язує систему збору та систематизації інформації із її користувачами. Із розвитком суспільних відносин значення фінансової звітності як інструменту управління лише посилюється. Так, Я.В. Шеверя зазначає, що «фінансова звітність, як основна складова системи бухгалтерського обліку, є основним джерелом інформації про діяльність підприємства та пов'язує його з суспільством (зовнішніми користувачами), зацікавлена частина з яких приймає відповідні рішення» [1, с. 304].

Питання формування фінансової звітності вітчизняними підприємствами малого бізнесу регламентується НП(с)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Саме цим нормативним документом передбачений порядок формування та відповідні форми спрощеної фінансової звітності – Фінансова звітність малого підприємства (форми 1-м, 2-м) і Фінансова звітність мікропідприємства (форми 1-мс, 2-мс). Склад, зміст та аналітичне призначення спрощеної фінансової звітності коротко представлено в таблиці 1.

Таблиця 1

Склад, зміст та аналітичне призначення спрощеної фінансової звітності

Складові фінансової звітності	Зміст складових фінансової звітності	Аналітичне призначення складових спрощеної фінансової звітності
Баланс (форми 1м та 1мс)	Інформація щодо вартості активів, розміру власного капіталу та зобов'язань на початок та кінець звітного періоду	Оцінка структури активів підприємства, його фінансового стану, рівня ліквідності активів та платоспроможності; прогнозування подальших перспектив розвитку підприємства
Звіт про фінансові результати (форми 2м та 2мс)	Інформація про доходи, витрати та фінансові результати діяльності підприємства за звітний період	Аналіз структури та динаміки доходів та витрат, рівня прибутковості та рентабельності підприємства, прогнозування перспектив прибуткової діяльності на майбутнє

Джерело: складено авторами

Аналітична оцінка спрощеної фінансової звітності здійснюється різними категоріями користувачів і відповідно мета такої оцінки є різною. Так, внутрішні користувачі мають вплив на діяльність підприємства як таку, зацікавлені в забезпеченні прибуткової роботи, стабільного фінансового стану та позитивних перспектив роботи у майбутньому. На підставі аналізу фінансової звітності такі користувачі мають обґрунтувати управлінські рішення, що безпосередньо вплинуть на розвиток та майбутнє підприємства. Зовнішні користувачі здійснюють оцінку спрощеної фінансової звітності даного підприємства з метою прийняття власних управлінських рішень щодо праводносин із підприємством, компетенцій щодо безпосереднього впливу на його діяльність вони не мають. Так, наприклад, приватних кредиторів (банківські установи, постачальників, що надають підприємству товари або послуги на умовах товарного кредиту) насамперед цікавить можливість підприємства

своєчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання. Для найманих працівників та їх профспілкових організації важливою є оцінка стабільності роботодавця з позиції подальших трудових відносин, можливість підприємства своєчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання щодо оплати праці, а також потенційні можливості підприємства збільшити рівень оплати праці із збереженням підприємством перспектив стабільної роботи. Працівники Державної податкової служби використовують інформацію фінансової звітності із метою оцінки відповідності визнаних підприємством податкових зобов'язань результатам його роботи, а також з метою оцінки перспектив роботи підприємства для потреб податкового планування та прогнозування.

Характеризуючи форми спрощеної фінансової звітності, варто зазначити не виправдано високий рівень систематизації інформації, що, на нашу думку, не дозволяє в повному обсязі задовольняти інформаційні потреби користувачів, зокрема, для оцінки результатів діяльності підприємства. В той же час Ф.Ф. Бутинець звертає особливу увагу на те, що «фінансова звітність повинна задовольняти потреби тих користувачів, які не можуть вимагати звітів, складених з урахуванням їх конкретних інформаційних вимог» [2, с. 134].

Таким чином, спрощена фінансова звітність, на нашу думку, потребує певних коригувань та доповнень з метою підвищення її інформативності. Особливої уваги у зазначеній площині заслуговує звіт про фінансові результати. Зокрема пропонуємо розширити перелік статей, що формують інформацію про витрати діяльності, виокремивши статті «адміністративні витрати», «витрати на збут», а також «інші операційні витрати». Йдеться як про Фінансову звітність малого підприємства, так і про Фінансову звітність мікропідприємства. Окрім того, до складу статей Фінансової звітності мікропідприємства варто додати статтю «єдиний податок», адже саме таку форму спрощеної фінансової звітності формують юридичні особи – платники єдиного податку 3 групи. Зазначене коригування матиме суттєве значення для підвищення інформативності фінансової звітності таких підприємств, адже дозволить здійснювати оцінку рівня податкового навантаження на діяльність, що за наявної форми звіту є неможливим. Враховуючи принциповий вплив податкового навантаження на підсумковий розмір фінансових результатів діяльності підприємства, зазначену інформацію, презентовану у фінансовій звітності, варто визнати корисною як для зовнішніх, так і для внутрішніх користувачів.

Запропоноване розширення інформації щодо витрат дозволить підвищити рівень аналітичних процедур дослідження спрощеної фінансової звітності та відповідно більш системно та комплексно задовольняти інформаційні потреби зовнішніх користувачів, для яких є недоступними дані безпосередньо бухгалтерського обліку або їх отримання потребує значного часу та виконання певних процедур.

Список використаних джерел: 1. *Шевря Я.В.* Регулювання та якість фінансової звітності в Україні. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу.* 2014. № 1 (28). С. 302-316. 2. *Бутинець Ф.Ф.* Стандарти аудиту, надання впевненості та етики Міжнародної федерації бухгалтерів : навчальний посібник. Житомир : ПП «Рута», 2006. 208 с.

УДК 657

Адаменко А.М., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти

Науковий керівник: **Гливенко В.В.**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування

Національний університет «Чернігівська політехніка», м. Чернігів, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Ключові слова: облік, організація обліку, фермерське господарство, програмні продукти.

Можливість та значення обліку у фермерських господарствах (далі - ФГ) обумовлені двома аспектами. З одного боку, це важливо для збору інформації про наявність майна в господарстві, обсяги виробництва продукції, доходи, витрати та прибуток. З іншого боку, ФГ зобов'язане надавати інформацію про фінансово-господарські результати своєї діяльності до